

Rozvoj Brna v období průmyslové revoluce

<https://www.mindmeister.com/675302628?t=5UDHy7AVhg>

V 18. a na počátku 19. století došlo k několika velkým změnám, jejichž důsledkem byl mimořádný vzestup ekonomické síly a životní úrovně v Evropě, na druhou stranu přinesly velké sociální problémy a nebývalý tlak na životní prostředí. Přejít z trojpolního systému ke střídání plodin a celkové zvýšení produktivity zemědělství uvolnilo část pracovní síly, která mohla později pracovat v rozvíjejícím se průmyslu. Rozvoj průmyslu byl umožněn též vynalezením parního stroje, ve kterém se začalo se spalováním uhlí, které tak postupně nahrazovalo hlavní zdroje energie předešlého období – dřevo a tažnou sílu zvířat. Parní stroj se uplatnil hlavně při pohonu lokomotiv a strojů v továrnách. Brno bylo k železniční síti připojeno v roce 1839. Železnice sloužila k dopravě soli z Haliče, přepravě cestujících a k dopravě materiálu pro průmyslové závody a rozvozu průmyslových výrobků. Dopravní spojení bylo důležité i z hlediska spojení s hlavním městem Rakouska-Uherska Vídní, která byla v roce 1847 spojena s Brnem i telegrafem. V roce 1869 byla v Brně zavedena pouliční tramvajová doprava.

V Brně se rozvíjel hlavně strojírenský (Královo pole) a textilní průmysl, který využíval síly řek Svitavy a Svratky, které byly za účelem zvýšení spádu narovnané. Díky textilnímu průmyslu se Brno přezdívalo moravský Manchester. Masivní rozvoj průmyslu byl spojen s rozsáhlými stavebními úpravami města – bourání hradeb v letech 1859-64, výstavba nových ulic a komunikací. V roce 1864 bylo zavedeno plynové osvětlení městských ulic. Velký problém představovalo rostoucí množství odpadu a potřeba vody.

Období průmyslové revoluce znamenalo i velké demografické změny. Počet obyvatel Brna se díky přistěhovalectví a velkému přirozenému přírůstku zvýšil mezi lety 1790 a 1900 pětinásobně. V roce 1909 bylo zákonem vytvořeno Velké Brno a počet obyvatel se oproti roku 1900 zdvojnásobil. Změnila se i sociální struktura obyvatel, vzniká chudá dělnická třída a skupina bohatých průmyslníků, kteří si ukládali své peníze do bank, které se díky rostoucím vkladům mohly rychle rozvíjet. Rostoucí potřeba vzdělaných odborníků vyústila ve vznik německé (1873) a české (1899) technické vysoké školy.

Systém industrializujícího se města nelze považovat za informačně uzavřený – do města pronikají vynálezy, technologie, odborníci z okolního světa. Opačným směrem se šíří poznatky vytvořené v Brně.

Zdroje

LIBRI:(2016) Dějiny země koruny české v datech, <http://www.libri.cz/databaze/dejiny/text/t51.html> (7.4.2016)

MĚSTO BRNO:(2016) Historie města Brna, <https://www.brno.cz/turista-volny-cas/historie-mesta/historie-mesta-brna/> (7.4.2016)

GO TO BRNO:(2016) Historie města Brna, <http://www.gotobrno.cz/historie-mesta-brna/t1077> (7.4.2016)

ENCYKLOPEDIE BRNA:(2016) Brněnské události, <http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=udalosi> (7.4.2016)

Hodnocení:

- pozor na to, aby text neztratil vztah k samotnému cvičení --> zdá se mi, že jde především o historický popis, než popis samotného kauzálního modelu
- popsat kauzální model znamená: popsat detailně jeho vazby, jednotlivé prvky (entity/faktory)
- je dobré se také zaměřit na to, aby faktory byly škálovatelné na ordinální, intervalové či poměrové škále --> pak má model jasný cíl a použití
- obecně platí, že je lepší dělat jednoduché modely (jsou lépe pochopitelné a více byste se mohli zaměřit na zdůvodnění konkrétních vazeb); Náležitosti cvičení: splněno